

तश्च परिभ्रमन् वने सैन्यद्वयसङ्ग्रामभूमिमपश्यत् । तस्यां च दुन्दुभेः
पतितस्य वायुवशादुद्धतशाखग्नैर्हन्यमानस्य शब्दमशृणोत् । अथ तु
भित्तहृदयश्चित्तयामास । अहो विनष्टो ऽस्मि । तद्यावन्नास्य प्रोच्चारि
तस्य दृष्टिगोचरे गच्छामि । तावदन्यतो व्रजामीति । अथवा नैतद्युज्यते
सहसैव पितृपर्यायागतं वनं त्यक्तुं । उक्तं च । ५

भये वा यदि वा कर्षे सम्प्राप्ते यो विमर्शयेत् ।

कृत्यं न कुरुते वेगान्न स सत्तापमाप्नुयात् ॥ १२२ ॥

तत्तावज्ज्ञानामि कस्यायं शब्द इति । धैर्यमालम्ब्य व्यमर्शयेत् । याव
न्मन्दं मन्दं प्रतिगच्छति तावदुन्दुभिमपश्यत् । यावच्छाखग्नैर्वायुव
शादन्यते तावच्छब्दं करोति । अन्यथा तूलीमास्ते । ततश्च सम्यक् प १०
रिज्ञाय समीपं गत्वा स्वयमेव कौतुकादताडयत् । भूयश्च कर्षादचित्तयत् ।
अहो चिरादेतदस्माकं महद्भोजनमापतितं । तन्नूनमेतन्मांसमेदोऽसृग्भिः
पूरितं भविष्यति । ततः परुषचर्मावगुणिठतं कथमपि विदार्य एकदेशे
हिद्रं कृत्वा संकृष्टमनाः प्रविष्टः । परं चर्म विदारयतो दंष्ट्राभङ्गः स
ज्ञातः । अथ तदारुचर्मविशेषमालोक्य निराशीभूतः श्लोकमेनमपठत् । १५

पूर्वमेव मया ज्ञातं पूर्णमेतद्धि मेदसा ।

यावत् प्रविश्य पश्यामि तावच्चर्म च दारु च ॥ १२३ ॥

ततो न शब्दमात्राद्भेतव्यं । पिङ्गलक आह । भो पश्यायं मम सर्वा
ऽपि परिग्रहो भयाद्वाकुलमनाः पलायितुमिच्छति । तत् कथमहं धै
र्यावष्टम्भं करोमि । सो ऽब्रवीत् । स्वामिन् नैषामेष दोषः । स्वामि २०
सदृशा भवन्ति भृत्याः । उक्तं च ।

अश्वः शस्त्रं शास्त्रं वाणी वीणा नरश्च नारी च ।

पुरुषविशेषं प्राप्ता भवन्ति योग्या अयोग्याश्च ॥ १२४ ॥

तत् पौरुषावष्टम्भं कृत्वा त्वं तावदत्रैव प्रतिपालय । यावदहमेतच्छ
ब्दरूपं ज्ञात्वागच्छामि । ततः पश्चाद्यथोचितं कार्यमिति । पिङ्गलक आह । २५